

De werking van het Vlaams Sporttribunaal op het vlak van grensoverschrijdend gedrag

Webinar 14 december 2020

Cedric Vanleenhove

secretaris-generaal VST

Voorgeschiedenis

- Oprichting Vlaams Dopingtribunaal (VDT) in 2008: ondersteuning van aangesloten sportfederaties bij organisatie disciplinaire procedures betreffende dopingpraktijken gepleegd door elitesporters en begeleiders in zin van Vlaamse antidopingregelgeving
- Bekende zaken: Malisse, Wickmayer, Persoon
- Omvorming naar Vlaams Sporttribunaal (VST) op 8 juni 2020: nood aan overkoepelend orgaan voor tucht inzake grensoverschrijdend gedrag
- Huidige toestand: bevoegdheid voor **doping** elitesporters en begeleiders (in de loop van 2021 ook voor breedtesporters) en voor **grensoverschrijdend gedrag** (GG)

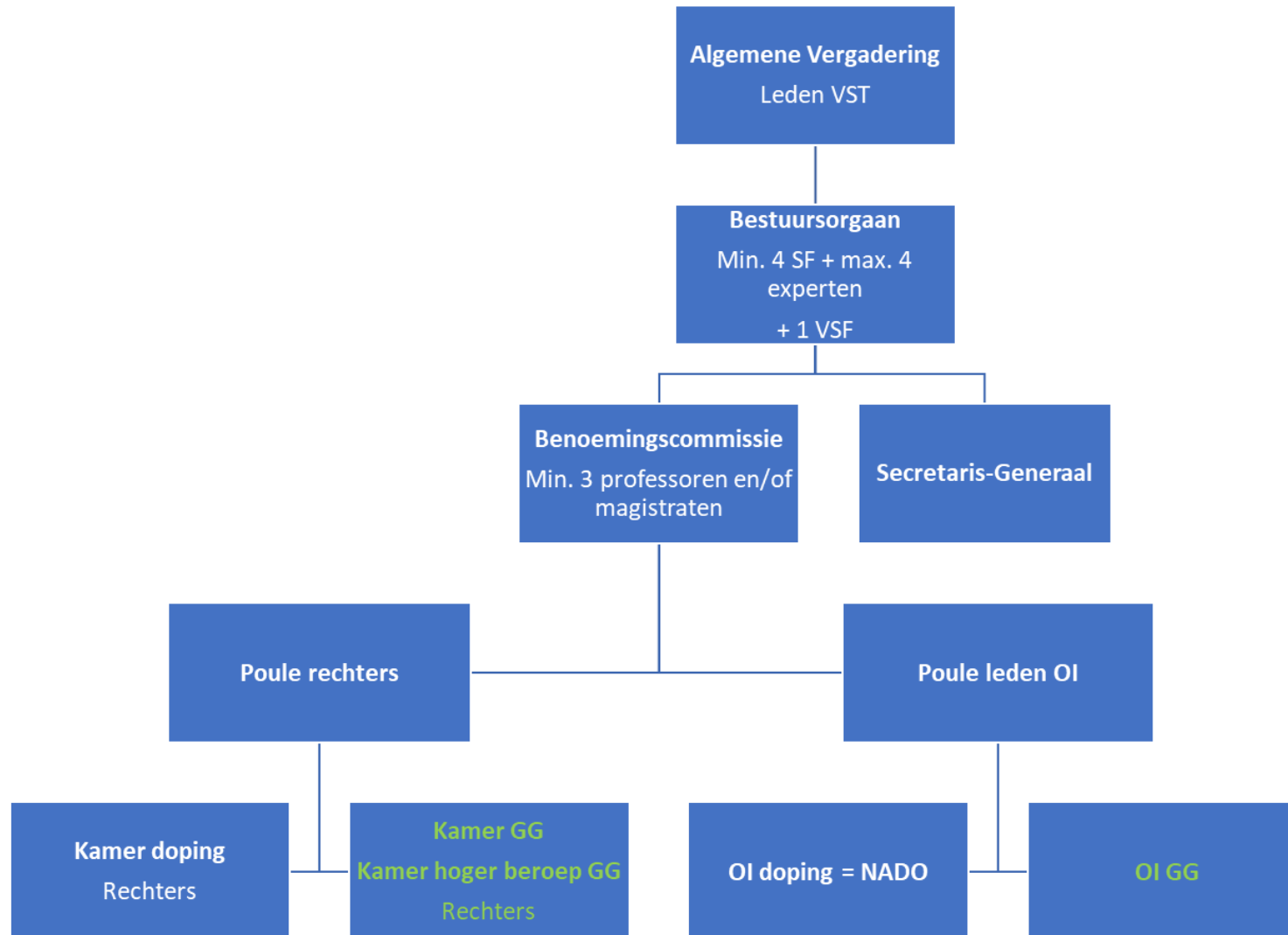
Relevante regelgeving GG

- Decreet 10 juni 2016 houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector gewijzigd door decreet 13 juli 2018:
Federaties moeten vanaf 1 januari 2021 een **integriteitsbeleid** voeren en een **aanspreekpunt integriteit** hebben.
- Uitvoeringsbesluit Vlaamse Regering 16 september 2016 tot vaststelling van de algemene erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden voor de georganiseerde sportsector gewijzigd door besluit 29 maart 2019:
Federaties moeten vanaf 1 januari 2021:
"beschikken over een tuchtrechtelijk systeem, specifiek voor grensoverschrijdend gedrag, door:
 - a) in het **tuchtreglement** van de sportfederatie een rubriek over **grensoverschrijdend gedrag** op te nemen;*
 - b) te beschikken over of door te verwijzen naar een **tuchtrechtelijk orgaan** dat beschermend en **sanctionerend** kan optreden"*

Keuze voor VST

- Sportorganisatie kan eigen tuchtorgaan GG oprichten (maar complex en duur) of aansluiten bij VST (schaalvergroting, geen administratieve last)
- Keuze voor VST is keuze voor laagdrempelige, kwalitatieve en proceseconomische behandeling van tuchtklachten GG, met financiële tussenkomst in procedurekosten
 - laagdrempelig: eenvoudige toegang en vormvoorschriften (digitalisering)
 - kwalitatief: leden onderzoeksinstantie en tuchtrechters decennialange ervaring met tucht- en strafrecht
 - proceseconomisch: gestroomlijnde en kostenefficiënte procedure
 - tussenkomst in kosten: VST betaalt helft van procedurekosten (met maximum van 750 euro per zaak en jaarlijks plafond van 2.250 euro per sportorganisatie)

Organigram VST

Organigram VST

- Algemene Vergadering: 51 leden (sportorganisaties)
- Bestuursorgaan: 9 leden (vertegenwoordiging sportorganisaties, vertegenwoordiger VSF en experten)
- Secretaris-generaal: halftijds personeelslid
- Benoemingscommissie: twee professoren en een strafrechter
- Onderzoeksinstantie: 4 leden
- Kamers grensoverschrijdend gedrag: 9 leden

Flow van tuchtklacht

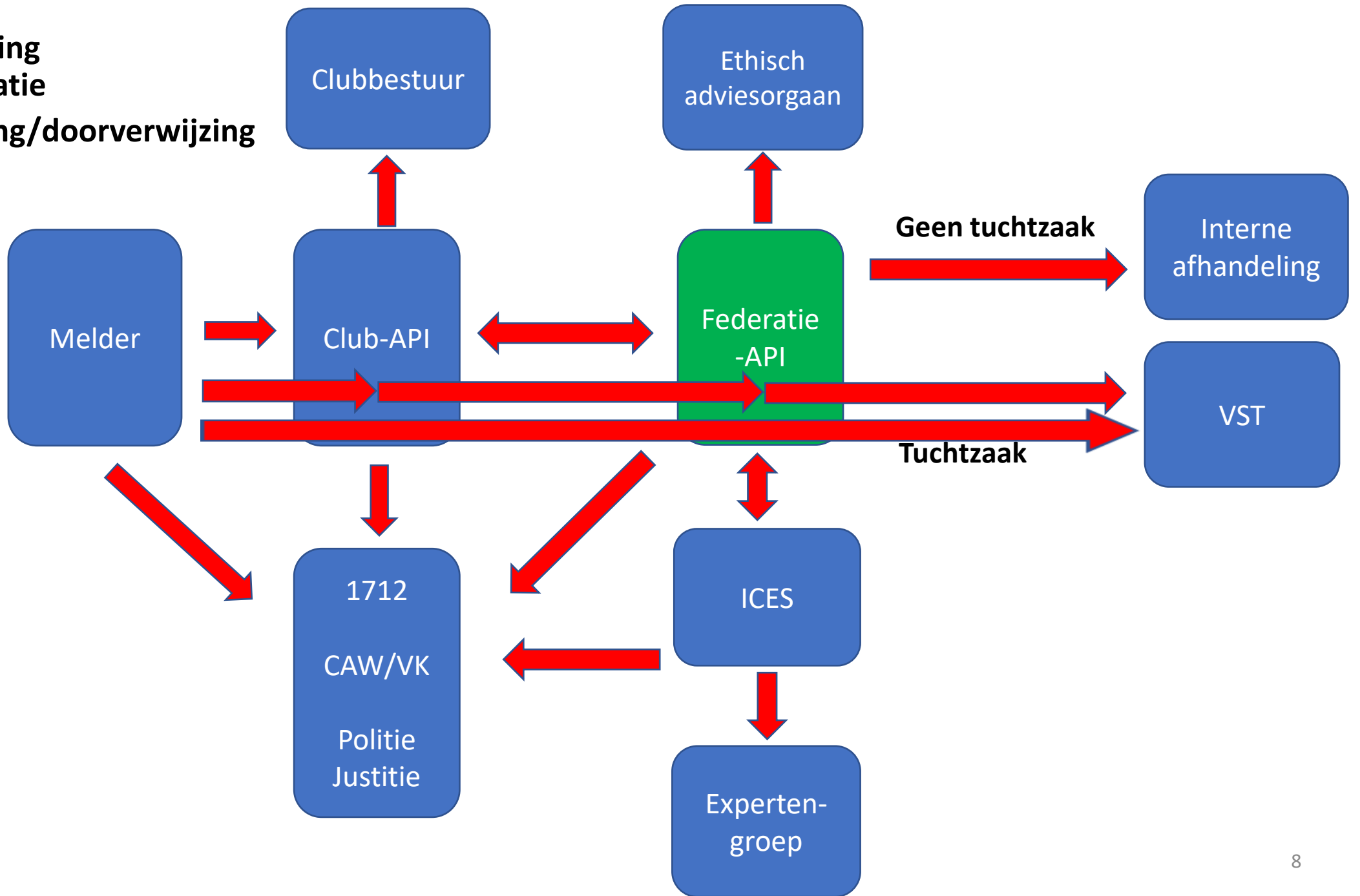
Twee verschillende fases:

- Behandeling van klacht intern bij **sportorganisatie**
- Tuchtprocedure bij **VST**: volgens procedurereglement GG VST
Twee stappen:
 - onderzoek door onderzoekinstantie
 - beslechting van zaak door tuchtkamer en tuchtkamer hoger beroep*

*sommige sportorganisaties kiezen VST enkel in eerste aanleg of enkel in hoger beroep
meest wenselijke scenario = VST voor beide aanleggen.

**Interne werking
sportorganisatie**

Ondersteuning/doorverwijzing

Tuchtprocedure bij VST

Procedurereglement GG VST

- Afstemming van tuchtreglementen op procedurereglement VST (en vice versa) cruciaal
- Keuzes na grondige afweging van vaak conflicterende belangen
- Onmogelijk alle situaties te voorzien
- Zeker niet perfect: onvermijdelijke lacunes en verbeterpunten
- Praktijk zal voortschrijdend inzicht bieden

Tuchtklacht indienen bij VST (1/3)

- **Wanneer?** vanaf 1 januari 2021
- **Waarover?**

Grensoverschrijdend gedrag* gepleegd door een lid of een aangestelde** van een bij het VST aangesloten sportorganisatie (volgens wiens tuchtreglement een beroep kan worden gedaan op het VST)

* grensoverschrijdend gedrag: definitie in tuchtreglement GG van sportorganisatie (klassiek onderverdeeld in geweld, pesterijen en seksueel grensoverschrijdend gedrag); datum feiten irrelevant

** elke persoon die ten tijde van vermeende tuchtrechtelijke inbreuk gehouden was regels en/of reglementen van sportorganisatie na te leven: dus ook trainers, vrijwilligers, ouders van leden → belang van clauses in overeenkomsten/aanvaarding reglement bij inschrijving kind

Tuchtklacht indienen bij VST (2/3)

- **Wie?**

- bij VST aangesloten sportorganisatie
- alle andere personen (slachtoffer, ouder, getuige,...), ongeacht lidmaatschap van betrokken sportorganisatie, mits naleving ontvankelijkheidsvoorwaarden opgesomd in tuchtreglement
 - ❖ sportorganisatie heeft geen ontvankelijkheidsvoorwaarden: iedere klager kan rechtstreeks naar VST
 - ❖ sportorganisatie heeft wel ontvankelijkheidsvoorwaarden (vb. voorafgaandelijke melding bij federatie-API): klager moet in principe naleven tenzij hij/zij om zwaarwichtige redenen dit niet kan/wil doen → klager kan uitzondering aanvragen bij voorzitter tuchtkamer GG VST
 - belangrijk: sportorganisaties moeten verwijzing naar uitzonderingsmogelijkheid opnemen in tuchtreglement

Tuchtklacht indienen bij VST (3/3)

- **Hoe?** op laagdrempelige manier
 - sportorganisaties:
 - ingevuld klachtenformulier (beschikbaar op website VST) ondertekend en gedateerd door een gemachtigde vertegenwoordiger van sportorganisatie
 - klachtenformulier per e-mail naar S-G
 - betaling rolrecht 100 euro
 - anderen:
 - bij voorkeur ingevuld klachtenformulier, beschikbaar op website VST (bijstand van S-G mogelijk)
 - indiening volgens methode opgelegd in tuchtreglement maar indiening via e-mail naar S-G steeds mogelijk (bijstand van S-G mogelijk)
 - betaling rolrecht 100 euro

Wat gebeurt er na indienen klacht?

- S-G controleert manifeste onontvankelijkheid (vb. sportorganisatie geen lid van VST, buitenlandse sportorganisatie, voorafgaande melding niet gedaan en geen aanvraag uitzondering...)
- S-G informeert betrokken sportorganisatie over indiening ontvankelijke klacht
- S-G geeft zaak door aan onderzoeksinstantie
- Onderzoeksinstantie (2 leden) stelt nodige onderzoeksdaden (verhoor slachtoffer, dader, getuige(n), betrokken sportorganisatie): verhoren altijd in Huis van de Sport Gent tenzij op vraag slachtoffer; online waar mogelijk
- Onderzoeksinstantie maakt verslag op
- Voorzitter en S-G stellen tuchtkamer samen: 3 rechters (1 rechter waar mogelijk)
- S-G roept partijen op (sportorganisatie en vermeende dader altijd partij)
- Tuchtkamer houdt zitting in Huis van de Sport Gent
- Uitspraak op basis van versie tuchtreglement sportorganisatie zoals geldend ten tijde van feiten
→ belang van bijhouden oudere versies van tuchtreglement

Anonimiteit

- Anonimiteit klager-slachtoffer: in onderzoeksfase mogelijk voor zover onderzoek effectief en efficiënt gevoerd kan worden; voor tuchtkamer moet identiteit in elk geval kenbaar gemaakt worden
 - sportorganisatie kan tegen wil slachtoffer in procedure starten bij VST (uit algemeen belang); slachtoffer die melding doet bij API moet beseffen dat melding na afweging belangen kan leiden tot tuchtprocedure bij VST → rol API bij opbouwen vertrouwensband en motiveren slachtoffer
- Anonimiteit (klager-)getuige: mogelijk in alle fases indien onderzoek en verdediging gevoerd kan worden zonder kennis identiteit (klager-)getuige

Hoger beroep ordemaatregel

- Bestuurlijke maatregel genomen door sportorganisatie
- Tijdelijke maatregel om rust te herstellen en veiligheid te waarborgen
- Vb.: tijdelijke beperking bewegingsvrijheid; tijdelijke schorsing
- Betrokkene kan hoger beroep aantekenen bij VST (indien tuchtreglement GG sportorganisatie dit voorziet)
- Hoger beroep wordt behandeld door voorzitter tuchtkamer GG

Wat kost het VST?

- Jaarlijks **lidgeld**: één bedrag voor aansluiting voor doping en GG
 - gesubsidieerde sportfederaties:
 - tot 10.000 leden: 300 euro
 - 10.000 tot 30.000 leden: 500 euro
 - 30.000 tot 50.000 leden: 600 euro
 - 50.000 tot 100.000 leden: 800 euro
 - meer dan 100.000 leden: 1000 euro
 - louter erkende sportfederaties en andere sportorganisaties: 300 euro
- **Procedurekosten** per zaak

Procedurekosten

- Twee leden onderzoeksinstantie: vergoedingen prestaties (barema's) en kilometervergoeding
- Drie rechters (of 1 rechter + griffier): vergoedingen prestaties (barema's) en kilometervergoeding
- Tuchtkamer wijst kosten toe in beslissing
- VST draagt helft kosten, met maximum van 750 euro/zaak en 2.250 euro/jaar per sportorganisatie (geldt voor doping en GG samen)
- Sportorganisatie betaalt altijd aan VST maar kan kosten terugvorderen van in kosten verwezen partij

Meer info

- Website: www.vlaamssporttribunaal.be
- Coming soon: FAQ's, procedurereglement GG, overzicht bevoegdheid VST per sportorganisatie
- Nog geen lid? Contacteer S-G: cedric@vlaamssporttribunaal.be
- Vragen?

Dank voor de aandacht!